

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Ersättning för fördyrad virkesutdrivning.

Besvär av hemmansägaren E. angående inkomsttaxeering år 1958. — E., som från ett kraftbolag uppburit 3.520 kr såsom ersättning för fördyrad virkesutdrivning, beskattades för beloppet som intäkt av jordbruksfastighet. E. hävdade hos KR, att beloppet fick anses utgöra förskott på en blivande engångsersättning för bestående skada på fastigheten, varför ersättningen inte kunde hänföras till skattepliktig inkomst. TI genmälde bl. a att av vattendomstolens dom framgick, att frågan om virkesutdrivningens ordnande skulle uppskjutas och göras beroende av erfarenhetens rön under en prövotid av lämplig längd. Under tiden till dess slutliga föreskrifter meddelades, hade bolaget att svara för att virkesutdrivningen om möjligt inte fördyrades. Bolaget var skyldigt att årligen ersätta markägarna för fördyrade utdrivningskostnader under försökstiden. Domen gav inte vid handen, att någon avräkning av ifrågavarande årliga kompensationsbelopp skulle komma att ske i samband med det slutliga avgörandet av ersättningsfrågan. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 10/3 1965.)

Anm.: I fall där ersättningen avsett engångsersättning för bestående skada å

fasighet eller del av sådan ersättning har den undantagits från beskattning, se t. ex. RÅ 1961 ref. 29 och RÅ 1963 not 1123 (Skattenytt 1961 sid 399 och 1964 sid. 18).

Ombyggnad

Besvär av TI angående hemmansägaren B:s inkomsttaxering år 1959. — RR yttrade: I målet är upplyst, att de i målet ifrågavarande kostnaderna väsentligen avsett iståndsättande av ett svin- och höns hus genom att uppruttade väggar av timmer i bottenvåningen ersatts med väggar av siporexplattor i förening med att de gamla fönsterbågarna utbytts mot nya dylika av teak samt att det uppruttade innertaket av bräder ersatts med innertak av armerad betong. Enär de ifrågavarande arbeten i sin helhet måste anses vara att hänföra till ombyggnad, samt vid dylikt förhållande avdrag icke får göras för kostnaden för desamma, prövar RR lagligt att — höja taxeringen etc. (RR:s utslag den 23/2 1965.)

Anm.: Här var det alltså fråga om ett utbyte i mera betydande omfattning av de varaktiga delarna av byggnaderna eftersom det gällde bl. a uppruttade väggar och tak; jämför t. ex. RÅ 1958 not. 2543 (Skattenytt 1959 sid. 192).

Fördyrade levnadskostnader.

A. Besvär av jordbruksarbetaren E. angående inkomsttaxering år 1957. — E., som var född 1934 och till den 1/12 1956 ogift, var bosatt hos sina föräldrar i R. ett par mil utanför Uppsala. I maj 1956 fick han anställning som grovarbetare hos ett bolag i Uppsala och arbetade den 4/5 — den 31/12 1956 i Stockholm, där han hyrde bostad i en barack. E. yrkade avdrag för 25 resor mellan Stockholm och R. med 375 kr, för hyra i Stockholm med 388 kr samt för fördyrade levnadskostnader där under 193 dagar efter 11 kr för dag med 2.123 kr. — PN medgav avdrag för fördyrade levnadskostnader med 800 kr. — KR vägrade avdrag. — RR fastställde PN:s beslut och yttrade: Såvitt handlingarna utvisa har E. under beskattningsåret haft hemvist hos sina föräldrar i R. och anställning hos ett företag i Uppsala samt för dettas räkning utfört tillfälligt arbete i Stockholm. Med hänsyn härtill får E. anses berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader under vistelsen i Stockholm, vilka må uppskattas till 800 kr. (RR:s utslag den 17/3 1965.)

B. Besvär av TI angående hemmansägaren K:s inkomsttaxering år 1959. — K., som var gift och ägde en mindre jordbruksfastighet i Pajala, där familjen var bosatt, anställdes vid LKAB i Kiruna den 18/9 1956. yrkade avdrag för fördyrade levnadskostnader i Kiruna med 1.882 kr. Fastigheten i Pajala omfattade 3 hektar åker och hade ett taxeringsvärde av 20.600 kr. Vid 1958 års utgång fanns två kor. — PN och KR ansåg K. berättigad till avdraget. — RR vägrade avdrag och yttrade: Med hänsyn till vad i målet blivit upplyst därom, att K:s arbetsan-

ställning i Kiruna varit av stadigvarande natur och att det av honom inom Pajala kommun bedrivna jordbruket varit av ringa omfattning, har det skäligen kunnat ifrågasättas att K. skolat avflytta från Pajala kommun till Kiruna. (RR:s utslag den 17/3 1965; en ledamot av RR ville lämna TI:s besvär utan bifall.)

Anm.: Jämför t. ex. 1960 ref. 41 och 1961 not. 362 (Skattenytt 1961 sid. 146 och sid. 276).

Fördyrade levnadskostnader under resor.

Besvär av tjänstemannen G. angående inkomsttaxering år 1957. — G., som var anställd hos ett större bensinbolag och sysslat med intern revision, hade fått traktamentsersättning med 3.235 kr för 69 resdagar. Enligt G. hade ersättningen erhållits mot verifierade räkningar. G. yrkade avdrag med belopp motsvarande ersättningen. — PN medgav i enlighet med yrkande av TI avdrag med 36 kr för resdag eller 2.484 kr, motsvarande traktamente till en statstjänsteman i samma löneställning som G. — Hos KR anförde G., att hotellrummen ofta beställts av bolagets lokala kontor och att måltiderna ofta intagits tillsammans med chefspersoner från dessa kontor. I intetdera fallet hade G. kunnat öva inflytande över kostnadsläget. Hade notorna attesterats för direkt betalning av bolaget, skulle beskattning av G. aldrig ifrågakommit. — KR: ej ändring, enär G:s avdragsgilla omkostnader ej kunde anses ha överstigit det medgivna avdraget. — RR nedsatte dock taxeringarna med följande motivering: Handlingarna i målet utvisa, att G. från sin arbetsgivare efter redovisning

erhållit ersättning för utgifter för kost och logi under resor med 3.235 kr. Omständigheterna i målet giva icke stöd för antagande, att av detta belopp mer än 400 kr, motsvarande beräknad besparing av levnadskostnader, utgjort behållen inkomst för G. (RR:s utslag den 3/3 1965.)

Anm.: Jämför t. ex RÅ 1951 not 384 (Skattenytt 1951 sid 358).

Apotekares kostnader för tvätt av vita rockar.

Apotekaren W. förvägrades vid 1959 års taxering ett med 96 kr yrkat avdrag för kostnader för tvätt av vita rockar. (RR:s utslag den 2/3 1965.)

Anm.: I allmänhet medges ej avdrag för kostnader för arbetskläder såvida inte särskilda omständigheter föreligger, se t.ex. RÅ 1955 not. 1625 (Skattenytt 1956 sid 42).

Ändrat bokslut

Besvär av dödsboet efter S. angående inkomsttaxering år 1957. — På grund av anmärkningar i samband med taxeringskontroll uppskattade TN dödsboets nettointäkt av rörelse till 30.000 kr i stället för 6.128 kr enligt dödsboets deklARATION. I anledning härav inkom dödsboet den 25/6 1957 med ny deklARATION på grundval av ett nytt bokslut, därvid vissa omkostnader upptogs till lägre belopp än i det första bokslutet. Genom att lagret i det nya bokslutet nedskrivits med ytterligare 12.853 kr redovisade dödsboet samma nettointäkt som i den första deklARATIONEN eller 6.128 kr. — PN ansåg att dödsboet inte hade rätt till den ytterligare lagernedskrivningen men godkände övri-

ga ändringar, varför nettointkomsten höjdes med beloppet 12.853 kr. — KR: ej ändring.

RR fastställde KR:s utslag och yttrade: Den i det nya bokslutet verkställda ytterligare nedskrivningen av värdet å varulagret uppgår till samma belopp som den höjning av nettovinsten, som föranletts av rättelse av vissa vid taxeringskontroll påtalade oriktiga uppgifter, och får på grund härav och med hänsyn till omständigheterna i övrigt antagas huvudsakligen ha haft till syfte att undgå den höjning av de deklarerande inkomsterna som eljest skulle ha skett. Dödsboet äger vid angivna förhållanden skäligen icke påfordra att det nya bokslutet i förevarande hänseende godtages vid taxeringen. (RR:s utslag den 3/2 1965.)

Anm.: Se RN 1958 nr 3:1 angående godtagande vid taxering av ändring i bokslut.

Skattskyldighet här i riket eller ej?

A. Ingenjören L., som var ogift, var under tiden maj 1951 — september 1956 anställd vid Atlas Copco Pacific Inc. i U.S.A. och uppbar lön från företaget. Till slutet av år 1954 tjänstgjorde L. i U.S.A. och därefter på Filipinerna. Den 1/9 1956 erhöll L. anställning vid Atlas Copco AB samt bedrev tekniska och mekaniska studier vid bolagets huvudverkstäder i Sverige fram till mitten av februari 1957. Därunder bodde L. i ett rum i bolagets gästvåning i Nacka. Efter sistnämnda tidpunkt och ännu i december 1962 hade L. oavbrutet som ingenjör och försäljare tjänstgjort i Fjärran Östern med bosättning under senare år i Hong-

kong och där biträtt bolagets agenter vid demonstration och försäljning av bolagets produkter samt med därtill hörande service.—L. ansågs icke under beskattningsåret 1957 ha bott eller stadigvarande vistats i Sverige och ansågs icke punkt 2 anvisningarna till 53 § KL ha visats vara tillämplig. L. förklarades vid sådant förhållande icke skyldig att erlægga skatt i Sverige för annan tjänsteinkomst under beskattningsåret än den som han från årets början till mitten av februari förvärvat genom verksamhet här i riket. (RR:s utslag den 24/2 1965.)

B. Civilingenjören N., som varit ogift och anställd vid AB Bofors Nobelkrut, vistades i Argentina från den 5/12 1955 till den 10/3 1956, i Egypten under tiden den 10/4 — den 24/11 1956 och den 24/1 — den 21/6 1957 samt i Karlskoga under övriga tider av nämnda tre år. Under beskattningsåret 1956 uppbar N. inkomst från bolaget avseende vistelsen i Argentina med 3.436 kr, i Egypten med 11.058 kr och i Sverige med 3.081 kr, tropiktillägg med 3.725 kr samt traktamentsersättning under 276 dagars vistelse i Argentina och Egypten med 8.605 kr eller med tillhoppa 29.905 kr. — I besvär hos RR framhöll N., att avbrottet i egyptenvistelsen under tiden den 25/11 1956 — den 23/1 1957 varit betingat av Suez-krisen samt att vistelsen i Egypten, som beräknats bli relativt långvarig, avkortats på grund av det heta klimatet och icke på grund av slutförda arbetsuppgifter.

RR yttrade: Med hänsyn till varaktigheten av N:s vistelse i Egypten och omständigheterna i övrigt kan N. icke anses under samma tid ha varit bosatt i Sverige. Han är därför icke skattskyldig

här i riket för den inkomst han under beskattningsåret åtnjutit i Egypten, nämligen för lön 11.058 kr, för tropiktillägg 3.725 kr samt för den å vistelsen i Egypten belöpande traktamentsersättningen, vilken kan beräknas till 6.435 kr. (RR:s utslag den 24/2 1965.)

C. Ingenjören C. började den 9/6 1958 tjänstgöring såsom kontrollingenjör för AB Bofors räkning på ett för staten Colombia i Malmö byggt fartyg, jagaren "20 de Julio". Den 24/7 samma år övergick fartyget i colombianska statens ägo och i samband därmed flyttade C. ombord på fartyget. Från sistnämnda datum till den 30/8 1958 gick fartyget på provturer i svenska och internationella farvatten och hade därvid Malmö som bas. Fartyget avseglade därefter till Colombia. C:s tjänstgöring på fartyget avslutades den 20/5 1959, varefter C. tillbringade semester utomlands innan han den 27/7 1959 återvände till Sverige. C., som var gift hade under sin utlandsvistelse haft kvar familj och bostad här i riket. C. hade under den tid han arbetade ombord icke varit anställd hos staten Colombia utan hos AB Bofors. — Med hänsyn till i målet upplysta omständigheter ansågs C. ha varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret 1958 och vid sådant förhållande varit skattskyldig för hela den inkomst han under beskattningsåret åtnjutit från AB Bofors. (RR:s utslag den 24/2 1965.)

D. Makarna V. var finska medborgare. Fru V. inflyttade den 14/10 1954 som ogift från Stockholm till Göteborg, där hon inbodd. Mannen V. avmönstrade från svenskt fartyg i Helsingfors och for till Göteborg, där han var anställd på Gö-taverken den 20/4 — den 8/7 1965 och där han kyrkoskrevs den 5/5 1955 på hus-

truns adress. De gifte sig den 16/7 1955, varefter de omedelbart reste till Helsingfors. Fru V. hade anställning i Göteborg den 3/9 — den 23/12 1955 och tog anställning på svenskt fartyg den 27/12 1955 — den 18/12 1956, varefter hon hyrde familjebostad i Göteborg. Mannen V. mönstrade den 15/9 1955 på samma fartyg som hustrun och mönstrade av i Gibraltar den 2/3 1957, varefter han for till hustrun.

RR yttrade: Mannen V., som är finländsk medborgare och såvitt handlingarna utvisa, icke varit inskriven å svenskt sjömanshus, har icke före den ifrågavarande anställningen ombord å svenskt fartyg i utrikes fart uppehållit sig i Sverige under sådana förhållanden att han kan anses ha bosatt sig härstädes eller här stadigvarande vistats. Vid sådant förhållande kan han icke heller under nämnda anställning, vilken pågått hela beskattningsåret 1956, anses ha varit bosatt i vårt land. — Vad härefter angår fru V. ger däremot utredningen vid handen, att hon före tjänstgöringen ombord å samma fartyg sedan länge vistats i Göteborg utan andra avbrott än rent tillfälliga samt att hon efter tjänstgöringens slut stadigvarande bott i samma stad. Hon får under dessa omständigheter anses ha även under sagda tjänstgöring varit bosatt i Sverige och är i följd härav skattskyldig till statlig och kommunal inkomstskatt för inkomsten ombord. Vid den kommunala taxeringen äger hon åtnjuta ortsavdrag såsom ensamstående skattskyldig med

1.340 kr men är å andra sidan icke berättigad till s. k. förvärvsavdrag. (RR:s utslag den 24/2 1965.)

Anm.: Endast svenska sjömän inskrives vid svenska sjömanshus.

Fråga om dödsbos eller stiftelses skattskyldighet för förmögenhet, som enligt testamente skulle tillfalla stiftelsen.

Besvär av dödsboet efter fabrikören R. angående förmögenhetstaxering år 1955. — TN upptog till beskattning hos dödsboet värdet av 1.071 aktier i AB J.R. till belopp av 749.700 kr. PN och KR: ej ändring. — RR undanröjde förmögenhetsbeskattningen med följande motivering: Enligt ett av R. upprättat testamente skulle ifrågavarande aktier tillfalla en särskilt bildad stiftelse. Som ej annat följer av testamentet, skulle avkastning å aktierna, som må ha fallit efter R:s frånfälle, tillkomma stiftelsen. Stadgar för denna ha fastställts den 20/11 1954. Oaktat dödsboets utredning icke avslutats före beskattningsårets utgång kunde det då, med hänsyn till testamentets innehåll i övrigt, boets ställning och övriga omständigheter, antagas att i vart fall huvudparten av aktierna skulle komma att utgivas till stiftelsen. Av omständigheterna i målet får tillika anses framgå, att därefter dödsboets kvarstående förmögenhet icke skulle ha sådan storlek att förmögenhetsskatt skulle utgå. (RR:s utslag den 2/3 1965.)